

Historie

Při zakládání archivu v roce 2013 vznikl nápad sepsat historii Svazu zdravotně postižených a vést Kroniku. Uložené dokumenty, které byly nalezeny na různých místech většinou pomíchané, byly postupně čteny a tříděny. Po dlouhé práci byl založen archiv i Kronika. Některé dokumenty byly velmi zajímavé, bohužel spousta jich chybí, jsou nenávratně ztraceny anebo jsou neúplné. Vybrané dokumenty byly odevzdány Státnímu okresnímu archivu Rakovník k uložení. Je škoda, aby se ztratil kus historie.

Byly nalezeny i velmi staré dokumenty, které dokládají vznik předchůdců Svazu. Jedná se o dvě knihy se zápisy organizace Družina Československých válečných invalidů, později název upraven na Družina československých válečných poškozeneců pro okres Rakovník. Ustavující valná hromada proběhla 4.11.1918 v restauraci u Pelců.

Jednalo se o spolek obecně prospěšný, nepolitický. Sídlem spolku byla Praha, Působnost spolku se vztahovala na celou Československou republiku. Při svých jednáních, na různých slavnostech a sjezdech Družiny, také při pohřbech členů a účasti na různých slavnostech a o význačných státních svátcích a dnech používal svoji vlajku. Jednou za tři roky se konal valný sjezd Družiny a mohl být svolán kdekoliv v ČSR. Hlavním sídlem byla vojenská invalidovna v Praze-Karlíně.

Členem družiny mohl být každý válečný poškozenec v Československé republice, poválečný vojenský hrdina a pozůstalí po vojínech, jejichž smrt nastala následkem konání vojenské služby, ale i děti válečných poškozeneců, které dovršily 18 let svého věku, žijící v Československé republice.

Svým členům poskytoval spolek právní ochranu ve věcech týkajících se péče o válečné poškozence a při sporech, které vznikly z nároku na zákonné požitky. Pečoval o bezplatné poskytování veškerých léčebných a ortopedických pomůcek, pomáhal v domáhání se úhrady pro nemocné v domácím léčení či opatrování z veřejných prostředků. Zakládal a vedl sirotčince, útulky a ozdravovny pro válečné poškozence, členy a příslušníky jejich rodin. Pečoval o školení a výchovu válečných poškozeneců a tím jim pomáhal zlepšovat jejich existenci a uplatnění na trhu práce.

Dožadoval se pro své členy nebo skupiny o osvobození od daní a poplatníků, o prominutí zákonitého průkazu způsobilosti při zakládání různých živností výčepních, hostinských koncesí, družstevních, svépomocných a jiných ústavů, plakátovacích, čistících atd. Domáhal se prvenství a přednostního práva pro válečné a poválečné poškozence a jejich děti při zadávání živnostenských prací, obchodů, služeb a zaměstnání vůbec. Domáhal se odejmutí prodeje tabáku (trafik) osobám, které na nich nebyly existenčně vázány a zadával je výhradně válečným poškozeným. Stejně tak usiloval o totéž při provozování kantýn a biografů. Zakládal a udržoval vlastní podpůrné fondy, jejichž účelem byla podpora členů v případě neštěstí, nemoci či úmrtí. Pečoval o hygienická zařízení bytů, eventuálně celých domů invalidních a vdovských v městech a podporoval družstevní stavebnictví válečných poškozených. Organizoval dočasnou výměnu dětí chudých invalidů a vdov do zámožnějších rodin – zejména na venkov v období prázdnin; umísťoval je do léčebných ústavů a staral se také o jejich učební pomůcky a školné. Pečoval o kulturní a hospodářské zájmy svých členů a jejich dětí, spolupůsobil při akcích, které znamenaly sociální péči o poškozené, snažil se o součinnosti se stávajícími státními i soukromými orgány, které se zabývaly sociální péčí.

Ke dni 12.4.1952 proběhla likvidace Družiny válečných poškozených pro okres Rakovník. Jako nástupnická organizace byl založen Svaz invalidů. Na ustavující schůzi Svazu invalidů byli vybráni zástupci zlikvidované Družiny válečných poškozených, aby nadále mohli pokračovat ve své činnosti.

Ustavující sjezd se konal 7. června 1952 na Slovanském ostrově v Praze. Stručná historie – Svaz invalidů byl založen v roce 1952 a sdružoval všechny invalidní občany bez ohledu na jejich postižení. Až příchod „Pražského jara“ do Svazu invalidů - umožnil vznik specifických svazů. A tak na celostátním sjezdu (1. července 1969) nebyla jiná možnost, než návrhy ustavujících sjezdů specifických svazů akceptovat a potvrdit. Tento stav vydržel až do roku 1974, kdy na příkaz ÚV KSČ byly jednotlivé svazy zrušeny a organizace stmelena do jednotného Svazu invalidů v ČR.

Po sametové revoluci 17.11.1989 nastaly velké změny, ty se nevyhnuly ani Svazu invalidů v České republice.

Ve dnech 28. – 30. června 1990 zasedal v Brně mimořádný celorepublikový sjezd Svazu invalidů v České republice, zde bylo rozhodnuto o ukončení jeho činnosti ke dni 30.6.1991.

Nástupnickou organizací Svazu invalidů v České republice se stalo Sdružení zdravotně postižených v České republice, jehož zakládajícími členy byly:

- Společnost nevidomých a slabozrakých v ČR
- Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR
- Svaz sluchově postižených v ČR
- Svaz tělesně postižených v ČR

19.1.1991 byla podepsána Dohoda o zásadách dělení majetku Svazu invalidů v ČR mezi:

- Společností nevidomých a slabozrakých v ČR
- Svazem postižených civilizačními chorobami V ČR
- Svazem sluchově postižených v ČR
- Svazem tělesně postižených v ČR

Ke dni 31.5.1991 přešly na OV Sdružení zdravotně postižených veškerá práva a povinnosti organizace Svazu invalidů. Tento den byl podepsán Delimitační protokol mezi OV Svazu invalidů v Rakovníku a OV Sdružení zdravotně postižených v Rakovníku, tímto se upravoval převod majetku a finančních prostředků (inventurní soupis dne 31.5.1991).

Svaz zdravotně postižených Rakovník vznikl v roce 1992, Byl zaevidován 2.11.1992 u Českého statistického úřadu pod číslem 47013133. Registrace byla provedena 2.11.1992 u Ministerstva vnitra ČR pod číslem VSC/1 – 16025/92 – R. 1.prosince 1992 proběhla ustavující schůze Svazu zdravotně postižených Rakovník v Tylově divadle Rakovník. Zde byl jednoznačně zvolen pan Ludvík Lisse předsedou VV SZPR.

K 31.12.1992 byla podepsána Dohoda o majetkovém vypořádání mezi Sdružením zdravotně postižených v ČR a Svazem zdravotně postižených Rakovník. Sdružení zdravotně postižených v ČR předalo bezúplatně k 1.1.1993 Svazu zdravotně postižených Rakovník veškerý movitý majetek (inventurní soupisy pořízené ke dni 29.12.1992). K 1.1.1993 byla převedena veškerá finanční hotovost bývalého OV SZdP v Rakovníku. Dne 18.1.1993 bylo provedeno za účasti Revizní komise předání jednotlivých dokumentů o hospodaření OV SZP, finanční prostředky na hotovosti, hotovost dle pokladních dokladů, šeková knížka a klíče.

Od svého vzniku poskytoval SZPR služby pro zdravotně postižené občany a členy Svazu. Organizoval rekondiční pobyty v tuzemsku i v zahraničí. V tomto období SZP vybudoval ve svém sekretariátě rehabilitační středisko, rehabilitační sestry zde prováděly klasické masáže, podvodní masáže s vířivkou, lymfodrenážní masáže přístrojové a ruční, elektroléčbu a další procedury. Léčebná tělesná výchova probíhala pod vedením Mgr. Pavlíčkové. Sluchově postižení si zde mohli zakoupit baterie do naslouchadel a další drobné pomůcky. Na sekretariátě bylo též poskytováno sociálně právní poradenství.

Pan Ludvík Lisse zastával funkci předsedy VV Svazu zdravotně postižených Rakovník do července roku 2005, kdy náhle zemřel. V období od července do října 2005 pracoval VV SZPR pod vedením místopředsedkyně VV pí Terezy Kounovské. Tato nečekaná událost se vyřešila až 17.10.2005, kdy byl na mimořádné konferenci Svazu zdravotně postižených zvolen předsedou VV SZP Rakovník JUDr. Josef Šípek.

V období kolem roku 2005 procházel Svaz změnami a tíživou finanční situací. Hrozilo i jeho zrušení. Dobrou prací se podařilo odvrátit nepříznivou situaci. Podařilo se udržet funkčnost a kontinuitu v činnosti Svazu a splnit mnoho vytčených úkolů. Nadále probíhaly rekondiční pobyty v tuzemsku i v zahraničí, přednášky a kurzy. Navýšil se počet jednodenních zájezdů a pro zájem klientů návštěvy divadelních představení. Prováděly se zde masáže, zdravotní cvičení, prodej baterií pro sluchově postižené, půjčování kompenzačních pomůcek. Od ledna 2007 zde byla otevřena Poradna v oblasti uživatelů sociálních služeb, kde působila Mgr. Šubová. Bohužel tento program skončil k 31. 12. 2009.

V roce 2008 byla provedena registrace:

- základní a odborné sociální poradenství
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

V roce 2009 se podařilo vybavit počítačovou učebnu a začaly se zde pořádat počítačové kurzy a kurzy paměti.

Ke dni 9. 9. 2010 podal okamžitou a nečekanou rezignaci na funkci předsedy a člena VV SZPR JUDr. Josef Šípek. Tím uvedl VV a Svaz zdravotně postižených do nelehké situace měsíc před výroční konferencí. 27. 10. 2010 byla na výroční konferenci jako předsedkyně VV SZPR zvolena paní Drahomíra Šindelářová.

I v tomto období poskytoval SZPR služby pro cílovou skupinu - osoby se zdravotním postižením a pro seniory. Počet masérů se ustálil na čísle tři.

Pořádají se tuzemské a zahraniční rekondiční pobyty, lázeňské pobyty, jednodenní výlety, návštěvy divadelních představení, kurzy ručních prací, kurzy angličtiny, obsluhy PC a paměti. Dále se pro zájemce připravují různé besedy a přednášky. Půjčují se kompenzační pomůcky, prodávají baterie do naslouchadel.

Svaz zdravotně postižených Rakovník je občanské sdružení pro všechny zdravotně postižené a pro seniory. Je nestátní nezisková organizace. Podporuje a hájí potřeby a zájmy zdravotně postižených občanů a seniorů.

Hlavním posláním SZP je zkvalitňovat život lidí se zdravotním postižením a seniorů. Podporuje jejich zapojení do společnosti a pomáhá rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti.

Základním dokumentem jsou Stanovy Svazu zdravotně postižených Rakovník. Organizace poskytuje svým klientům, členům SZP a dalším seniorům aktivizační službu, zaregistrovanou na KÚ v Praze, dle zákona č.108/ 2006 Sb. O sociálních službách v platném znění.

- Služby:
1. Základní poradenství
 2. Zapůjčení kompenzačních pomůcek
 3. Prodej baterií do naslouchadel
 4. Zdravotní cvičení a masáže
 5. Přednášky a besedy
 6. Kurzy
 7. Rekondiční tuzemské i zahraniční pobyty
 8. Jednodenní poznávací zájezdy
 9. Divadelní představení